

Universitätsbibliothek Paderborn

**Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè
fidelis & verè devoti ...**

... De Excellentiis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. IV. Nunquam meliùs resplenderunt Excellentiæ Dei, quàm in
mysterio Incarnationis, ubi velatæ & obiectæ videntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

quæ Christi adventum præcesserunt, Sæculis, involutos aspexissemus nos vel umbris Judæorum, vel tenebris Gentilium. Et suavissima Patris nostri cœlestis providentia nasci nos fecit in plena veritatis meridie, in tempore gratiarum, in medio thesaurorum cœlestium nobis apertorum, nosque exspectantium, ut nos locupletent. Invenimus Filium Dei præcessisse nos in terris, ut verbis suis & exemplis nos viam edoceret cœli. A spicimus, præparasse ipsum nobis Ecclesiam omnino sanctam, omnino sapientem, totamque suis gratiis referat; charissime more matris, quæ nos recipit, dum nascimur, quæ nos abluit, dum baptizamus, quæ nos in filios adoptat Dei, quæ æterni hæredes nos facit regni, abs eo, quod bona solummodo sciamus, quæ exhibet nobis.

Adhæc nos instruere solicita est, nobisque innumeræ declarare obligationes, quibus tenemur amandi Christum Jesum, qui magis nos propriâ suâ dilexit vita: ipsa contendit, ut vivere nos faciat Spiritu ejus; ipsa nos nutrit pretioso corpore ejus; ipsa nos adhortatur consiliis ejus; ipsa nos excitat sanctis exemplis filiorum ejus, ut sancti fiamus. O DEUS! si agnoscere nossemus, quanta nostra sit felicitas, dum nasci nos contigit in Christianæ gremio Religionis? Unica hæc prærogativa Christianum esse, majoris est cunctis mundi imperiis: Quam ingratus sim, nisi grates rependam DEO omnibus diebus vitæ meæ! Quam infidelis sim DEO, nisi omnes impendam nervos, ut tantâ me reddam dignum felicitate? Mallem verus esse Christianus, quam totius esse Imperator universi.

ARGUMENTUM.

Nunquam melius resplenderunt Excellentiae DEI, quam in Mysterio Incarnationis, ubi velatae & obiectæ videntur.

ARTICULUS IV.

Omnes hæc magnæ veritates dissipabant paulatim nubes, quæ ascenderant in animam hujus Medici; agnoscebamus ex serenitate, quæ denuò ridere incipiebat in vultu ipsius, effugatum

esse mærorum ex ipsis animo, ea ferè ratione, qua noctis tenebræ diffugiunt è mundo, redeunte sole, ipsumque haud leviterum potiri solatiō. Veruntamen nondum adhuc plenè contentus

tentus erat; incipiebat enim novas nobis proponere difficultates.

Videtur infirmitates Humanitatis magis apparuisse in Christo Iesu, quam excellentia divinitatis ipsius,

Optarem ergo, dicebat, quod CHRISTUS Jesus, cum DEUS sit & homo, ipsisque divinitas infinita ratione ejus transgredietur Humanitatem, aliquos saltem demonstrasset excellentiarum suarum radios, e quibus perspexissent homines, ipsum infinita ratione magis esse DEUM quam hominem, et quod eo descendenter nomine, ut talem se illis, qualis erat in rei veritate, exhiberet. Verum nihil in eo intuiteri licuit, nisi infirmitates humanas, e quibus arguerent omnes, ipsum simpliciter esse hominem, & non DEUM. DEUS est omnipotens, & in ipso non videbantur nisi infirmitates: Deus est infinito modo sapiens; & omnia, quae fecit ipse, videbuntur haud difficulter sapientissimis quibusque nonnisi stoliditates; Deus refulget gloria & majestate infinita; & in ipso videre non erat, nisi contemptus, opprobria, ignominias: Ostdicit hoc animum ratione praeditum; qui vellet aliquid illustre magis ac splendidum ad sibi satisfaciendum.

Omnipotentia DEI nusquam magis refulget, quam in Mysterio Incarnationis.

Quid inquis, respondit Ecclesiasticus? Ubi excellentiae & perfectiones DEI majori effulserunt cum splendore, quam in hoc mysterio? Dic mihi, in quo

putas refulgere maxima cum magnificentia omnipotentiam DEI? In creatione mundi, respondit Medicus; nam ex nihilo confidere tam speciosum opus non est nisi omnipotentis DEI. Sed reponit Ecclesiasticus: Si totum hoc esset, quod facere ipsa potest, non foret infinita; nec creatio mundi, nec creatio centies millenorum mundorum sufficeret ad demonstrandam magnitudinem omnipotentiae Dei; et quod haec omnia finita sint, & ipsa semper plura, quam quae finita sunt, confidere possit. Sed in mysterio Incarnationis refulget in tota magnitudine, in tota fortitudine sua; efficiendo namque DEUM Hominem nil unquam nec amplius, nec majus efficere potest. Ecce cur beatissima Virgo, cui major erat notitia magnitudinis hujus mysterii, quam ulli creaturae, dixit in suo Cantico: *fecit potentiam in brachio suo: Sancte impendit in hoc omnem omnipotentis brachii sui fortitudinem; & bene ineffabile hoc mysterium, triumphus omnipotentiae DEI potest nuncupari.*

Ubi observas melius consilia infinitae sapientiae DEI? Admiror illam quotidie, inquit Medicus, in tam pulchra mundi dispositione, tamque ordinata gubernatione illius: Quando intueror correspondentiam omnium

Nusq;
pieni
claru
sit, q
Myste
carnat

nium partium ipsum componentium, tam velocem, tam exactum, tamque uniformem cursum Solis, ad dimetiendum tempus, & reducendas anni tempestates; quando aspicio incomprehensibile vinculum, quod facere potuit ex substantia omnino spirituali cum alia prorsus corporali in personis nostris, ad componendum nos ex corpore & anima. Quando advero artificium admirabile, quo cuncta instruxit animantia usque ad aviculas minimas, usque ad muscas & araneas ad conficienda opera, quæ nostrum superant captum, omnemque imitationis nostræ conatum, quin tamen alium unquam habuerint instructorem, quam divinam Conditoris sui sapientiam: aperio vix oculos, & ubivis occurrit divina hæc sapientia, quam admiror in omnibus operibus ejus.

Sed quid omnia hæc sunt, respectu clariū refulgit prodigiorum, quæ ostendit nos, quā in bis in mysterio Incarnationis?

Mysterio Incarnationis. Si admireris sapientiam DEI in dispositione mundi, & in pulchra partium ipsius, omnium nempe creaturarum, correspondencia: quanto magis admirari oportet mundum aliud, compositum è creatore & creaturis, ex aeternitate & tempore, ex omnipotencia & infinitate, ex omni & ex nihilo, personam

Iesu Christi; quodque hæc omnia, quæ tam incompatibilia videntur, quæque infinito à se invicem distant intervallō, unita inveniantur, tamque bene inter se convenient, ut nonnisi unam eandemque constituant personam per mysterium Incarnationis Verbi. Nonnè merito intonemus attoniti stupore? O prodigium incomprehensibile adorandæ sapientie DEI! O ineffabile Mysterium!

Si admireris vinculum, quod conficeret illa potuit ex anima nostra, quæ tota est spiritus, & nostro corpore, quod non est nisi materia; ita, ut materia hæc, quæ mortua est, vivat vitæ spiritus, & hic spiritus, quæ Vinculum nihil habet sensibile, sensibili admirabile corporis moveatur; quanto Divinitatis majori percellat admiratione cum Humanitate in Christo Iesu, ineffabile & incomprehensibile hoc vinculum, quod fecit hæc ex DEO, qui impossibilis est & immortalis, cum homine tum possibili tum mortali; ex Deo, quia gloria refulget infinita, cum homine, qui opprobris oneratur & ignominii; ex Deo infinita ratione felici cum homine infelicissimo & miserrimo; quodque hoc vinculum tam sit arctum, tamque perfectum, ut nihil sit in homine, quod non vere sit Deus, & nihil in Deo, quod non vere sit homo, quodque nihilominus nihil ex omnibus

M

bus

bus infirmitatibus humanis sit in divinitate, & nihil ex perfectiōnibus in Humanitate? Quis capere possit portentosum hoc prodigium infinitae sapientiae DEI? Nonnē afferendum sit in hujus Mysterii executione ipsam resulgere cum omni suo splendore.

Tuo id bono est, inquit Medicus, qui cernis ista oculis mentis & lumine fidei; sed pulchritudines haec non videntur a sapientibus mundi, qui nonnisi fatuitatem hic intuentur. Ut quid abjecta adeo se induat formā, qui eo venerat nomine, ut nomini suo divinos faceret attribui honores? Ut quid exspoliat se omni eo, quod congruit Deo, & omni eo se vestiat, quod congruere posset mortalium miserrimo? An homo sapiens, si penes se esset, id faceret? Ecur ad tantas se redigeret angustias, quae sumimē dedeant magnitudinem DEI?

Prætenditur, hoc fieri ad salvandas animas hominum: sed omnes hominum anima simul, an tanti sint, ut pro iis Deus vel minimum sustineat dolorem? cūque universus simul mundus, vel centies millenni mundi, respectu vitæ DEI minoris sint, quam sit atomus respectu mundi, an dederit & sacrificaverit illam pro homini-

bus? Quis sanx mentis id non attribueret, non sapientia, sed stultitia?

Responderem tibi libenter, Sapientia quod Tertullianus hæretico Mar- Stultitia cioni, ait Ecclesiasticus: *Sit planè stultum, si de nostro sensu judicemus* Tertullianus. Verum est, non nisi caro & stultitiam id esse penes judicium nostrum humanum. Sed ignoras, quod scriptum sit, elegisse DEum stulta, ut confundat sapientes mundi? An liceat tibi arguere stultitiae sapientiam DEI, quia regulas non sequitur sapientia nostræ humanæ? An mendacii argues veritatem hujus oraculi in codice sacro: *Quod stultum est DEI, sapientius est homini- bùs?* Quæro ex te.

Quando venantur, aucupantur, studiosius exquirunt homines, dignitates, divitias, gloriam, di fini potentiam, quæ fulera sunt suæ, & illæ perbiæ, & origo omnium vi- tiorum, quibüs deformantur & transformantur in bestias; an dici potest, illos verè sapientes esse. Et quando Christus JESUS sectatur nonnisi abjectiones, paupertatem, dolores, injurias, quæ firmiter suffulciunt humilitatem, & omnes pariunt virtutes, quæ vivere faciunt homines vitâ divinâ; an dici potest, id esse fatuitatem? Quis sanx mentis non volet hac ratione potius feliciter esse stul-

tus,

tus, ut vivat in tempore vitâ di-
vinâ, & in æternitate vitâ beatâ,
quam esse miserabiliter sapiens
more sapientum mundi, ut vi-
vat in tempore vitâ brutalî, &
in æternitate vitâ miserrimâ, si
vita tamen appellandus est status
alicujus damnati, longè infeli-
cior omni mortis genere? Ju-
dica jam ipse, an infinita sapien-
tia DEI non mirabiliter eniteat
in apparente hac stultitia abje-
ctionum Christi JESU, & agno-
scenda non sit mirabilis stolidi-
tas in apparente sapientia sapien-
tum hujus mundi.

*Stultitia mun-
di, sapientia
JESU Christi.*

Quomodo
consilia
di sunt
tia, & illi
sapientia

When homines continuo
se occupant crepundiis terræ,
omnemque illis adjiciunt ani-
mum, quasi unicum id foret ne-
gotium sibi in mundo confiden-
dum; negligentes interim suæ
curam animæ, cogitationes de
sua æternitate, & magnum suæ
salutis opus; quasi nullus hæc es-
sent ponderis, nihilque ex illis
afflueret sibi emolumenti: an
verè ipsos esse sapientes posset
asseverari? Nonne potius stoli-
ditatum otium maxima hæc es-
tit, cunctarum Choriphæa & an-
te signana? Et quando Christus
JESUS cætera dimittit omnia, ut
unicè invigilet saluti animalium
hominum: quando tolerare
vult mala temporalia, ut bona
acquirat illis æterna; sufferre do-
lores momentaneos ac transito-

rios, ut perpetua propriæ divi-
nitatis suæ ipsis obtineat gaudia,
nunquam transitura; quando da-
re non renuit vitam mortalem,
ut obtineat illis vitam æternam:
an dici possit, fatuatem hoc
esse? Nonnè potius exquisitissi-
mum sit opus, dignissimum
que sapientia DEI infinita ratio-
ne boni?

Sed an sapientiam appellas, in JESUS Christus
terpellat ipsum Medicus, si quis periret, ut nos
se perdat, ut salvet alios? Si sal-
vandum adhuc haberet alium
Deum sibi æqualem, vel inti-
mum quendam amicum, qui
esset alter ipse: diceretur forsan;
sapientiam hanc esse, & genero-
sitatem dignam excellentiæ Dei,
quæ infiniti est pretii, pro crea-
turis, quæ nihili omnino sunt, &
pro peccatoribus magnis inimi-
cis suis, qui minoris sunt nihilo,
quid in hoc invenias sapientiæ?
Ecquid impendii ipsi pendunt
animæ hominum? sive omnes
peccant, sive omnes salventur,
an plus vel minus erit ipse Deus?

Ecclesiasticus ad hæc verba
ingemiscens, & in cælum at-
tollens oculos: Coactus sum,
inquit, fateri hic tibi cum anti-
quo illo Philosopho: Amare &
sapere vix DEO conceditur. Verum
est, amoris infiniti impetum, &
infinitæ sapientiæ consilium, dif-
ficulter convenire in unum: ni-
hilominus oportuit, duas has

M 2. per-

perfectiones divinas, quæ æquales & idem omnino sunt in Deo, perfectè conciliari in persona Christi JESU. Fateor, difficilem captū hujus conciliationis esse modum; nisi dicatur, quod in illo, qui amat modò infinitò, sapientia velit, ut nullos ponat limites amoris, quodque in hoc solo sit esse sapientem, sapientem non esse. Non impedit ipse omnem suam divinam sapientiam, nisi ut luculenter demonstraret amorem suum, ita, ut semper verum sit, quod JESUS Christus sapientissime amet omnem id, quod amat: Videtur tibi, ipsum patiendò & moriendò pro animabus nostris, amare illas nimium, adeoque judiciorum minùs sapienter. Sed ostendam tibi, quā sapientiā illas amet, & quā stultitiā nos illas despiciamus.

Ipse solus est, qui tuam extra-
xerit animam ē nihilo per crea-
tionem, ipse agnoscit illius valo-
rem ac pretium, ipse novit ex-
cellentiam & capacitatem illi à se
communicatam, ipse fecit illam
spiritualem & æternam, insuper
capacem, ut fruatur possessione
DEI in æternitate beata, vel tor-
quatur crudeli privatione DEI
in æternitate calamitosa. Im-
mortalitas animæ tuae est infini-
tudo quædam, quæ non cognoscitur nisi ab illo: duæ æterni-
tates abyssus sunt magnæ, qua-

Qui amant ardenter, credunt esse sapientem, non esse sapientem.

DEus solus
novit, quid sit
& quanti pon-
deris æterni-
tas nostræ ani-
mæ.

rum profunditates nonnisi divini
iphius rimantur & penetrant oculi: possessio vel privatio Dei
immenitatis sunt bonorum vel
malorum, quarum nonnisi ipse
solus omne cognoscit pondus ac
valorem. Et cum probè nove-
rit, quid tua sit anima, quid sit
æternitas, quid privatio vel pos-
sessio DEI in æternum: divina
iphius sapientia defuper ipsi for-
mat judicium, omnes hasce infi-
nititudines valere tanti, ut infinita
Majestatis DEus incarnerit,
annihiletur, patiatur, propriam-
que suam sacrificet vitam, ut ani-
mæ huic sui pretiō sanguinis
vitam obtineat æternam. Ad
cujus executionem consilii à suo
trahitur & potenter abripitur a-
more. Ecce quomodo sapienter
amet, & amet modò infinito.

Omnia hæc videntur tibi in-
comprehensibilia, eò quod non
agnoscas tuæ conditionem ani-
mæ, nec valorem iphius, nec ex-
cellentiam; non capis, quid sit
æternitas, quia infinita est, & in-
finitum non capitur tuo capite:
nec omnes homines, nec omnes
Angeli simul eò pertingere pos-
sent unquam, ut cognoscant per-
fectè quid sit æternitas. Minùs
adhuc comprehendere tibi licet,
quid sit possessio DEI: Cuncta
hæc infinita ratione tuam supe-
rant cognitionem: ideoque ho-
mines cordi non habent, sive
salvent, sive perdant suas in æter-
num

Aspec-
mo, qu-
ciat DE-
mantu-
benè H-
ponde-

num animas. Sed DEus id probè novit, & si terroris capax es-
set, ipsem percelleretur horro-
re, ex aspectu cœcitatris homi-
num, qui cùm habeant animam
immortalem ; & nesciant mo-
mentum, quo ingredi debeant
unam vel alteram æternitatem
sibi præparatam seque exspe-
ctantem, non magis de hoc co-
gitant, quām si res ipsos non
tangeret, vel exigui hæc esset
ponderis ac momenti.

Aspice ô ho-
mo, quantia plentia DEI mirum in modum
ciat DEus ani- resplendeat in mysterio Incarna-
tionis, tanquam in medio, quæ
benè hoc
pondera.

Videsis modò, quomodo Sa-
mo, quantia plentia DEI mirum in modum
ciat DEus ani- resplendeat in mysterio Incarna-
tionis, tanquam in medio, quæ
benè hoc
uti voluit ad persuadendum ef-
ficaciter hominibus, quod infi-
nitæ ratione pluris æstimare de-
beant unicam suam animam,
quām omnes totius mundi &
res & facultates. Aspice, ô ho-
mo, quanti DEus, quem adoras,
tuam æstimet animam ! Non-
nè fateris, ipsum infinitò modò
esse sapientem, & decipi non
posse in hac æstimatione sua ?
Ipse judicat, illam dignam esse
ut descendat de cœlis in terram;
ipse judicat, æternitatem ipsius
esse negotium tanti ponderis, ut
operæ sit pretium, quod ipsem
descendat in persona, labore,
patiatur, moriatur, suam det
fanguinem & vitam ad salvan-
dum animam tuam. Ubi sunt
ergo oculi tui? ubi est ratio tua?
ubi judicium tuum, quod tam

parvi facias animam tuam, æter-
nitatem tuam & salutem tuam,
ut his omnibus attendas & in-
tendas haud aliter, quām nego-
tiorum tuorum vilissimo ac de-
spectissimo ? Tu omnia hujus
mundi æstimas crepundia; & vi-
detur, nihil te propriam tuam
pendere animam; nullum tam
parvum tibi est negotium, cui
solerter non invigiles, ut felicem
fortiatur eventum; & magnum
æternitatis tuæ negligis nego-
tium, ita, ut parvum cordi id ha-
beas, & quasi nunquam de ipso
cogites. An infinita sapientia
DEI fallitur, dum tanti facit &
pendit ipsum ? Nonne cernis,
tuam esse stultiam, quæ te ob-
cœcat, dum nullâ illius tangeris
curâ ?

Est verum, concludit nunc ^{Seria confide-}
Medicus, fluctuandum hic non ^{ratio hominis}
est; sapientia infinita DEI fallit ^{incipientis fa-}
non potest in æstimatione, quam ^{pere.}
de mea concepit anima; mea
me stoliditas obcecavit hucus-
que; probè video, pluris æsti-
mandam à me animam meam,
quām totum simul universum,
hōque solum id esse, cuius re-
ferat mihi. Eheu ! quid feci vi-
ta meæ totius præterita tempo-
re ? Et quid superest mihi ex
omnibus meis vanis, quibus in-
fudavi, occupationibus ? Si mo-
dò ingrediendum mihi foret in
æternitatem (cujus securus non
sum, cùm illius me lateat hora)

M 3

quæ

quæ ex duabus me exceptura esset? Non quero, nisi quomo-
do fallam tempus meum, cùm credam, non habere me, quod agam. Itane? Salus mea æterna nullum mihi sit, nullumque facessat negotium? Infinita sa-
pientia Dei ex ea sibi fecit negotium tanti ponderis, ut toto vi-
ta suæ tempore se unicè occu-
paverit illo, quamvis ex eo nul-
lum in se redundaret nec com-
modum nec emolumentum. Et ego, cùm mæa tanti referat, ex ea mihi non facio negotium, tam-
que parum illi invigilo, ut quando alia mihi non est occupatio,
dicam, me nihil habere, quod agam; Nonnè sensu & ratione caream?

Eheu! si mundi totius tene-
rem Sceptra, cunctisque regnis darem jura, quid hæc omnia pro-
dissent mihi, meam si permette-
rem perire animam? quando centies millenni mundi mæa sub-
eissent curæ, nonnè futilis & in-

utilis hæc foret occupatio, cùm in fine non relinqueret mihi nisi lassitudinem, nisi dolorem? uni-
ca hora, quam consecro animæ meæ, quam tribuo saluti meæ, magis incomparabiliter mihi tri-
buit, & afferit commodum. O Deus bone! O Deus misericors!
Operi oculos meos, ut videam,
quanti mæa referat, quam olim
referat anima mea fortæ, quæ haec tenus parum mihi fuerat cor-
di, quæque satis unquam æsti-
mari non potest. Illumina ani-
mam meam, sapientia adoranda,
quam admiror in hujus ma-
gnitudine mysterii, quod operâ dedita operatus es pro illa. Fac,
videam omnium aliarum occu-
pationum vanitatem, quibus hu-
cusque insudavi, & intelligentiam mihi tribue magni illius ef-
fati tui, quod mæa fudderet ar-
gumentum meditationi: *Quid Matth. 16
prodest homini, si universum mundum v. 26.
lucretur, anima vero sua detrimentum
patiatur?*

ARGUMENTUM.

*Reconciliatio ac consensus justitiae & misericordie DEI in My-
sterio Incarnationis.*

ARTICULUS V.

IN summam rapuit universos admirationem sapientia Salomonis in eo, quod pronuntiavit, judicio, circa controversiam duarum matrum coram se litigan-
tium de eodem infante, quem

quælibet sui esse juris prætende-
bat: nihilominus nullum adin-
venit ipse nec medium, nec modum satisfaciendi ambabus. Ex-
cellentia sapientiae ipsius, quæ tantam peperit admirationem,
non-